

BIBLIOGRAFIA

De patologia vegetal II. Dr. D. José M.ª BOFILL Y PICHOT. "Memorias de la Real Academia de Ciencias y Artes de Barcelona." 3.ª Época, Vol. XXII. N.º 15. (Publicada en febrero de 1931.) Barcelona. — La defensa contra els insectes depredadors naturals de la llavor del pi pinyoner, *Pinus Pinea* L., els microlepidòpters piràlids, *Plodia interpunctella* (HBNER) i *Ephestia kuehniella* Z., d'una valua econòmica i forestal evident, és el tema d'aquesta memòria; cosa que aprofita l'autor amb un crit d'atenció als dirigents perquè no negligixin tan importants fenòmens de patologia vegetal que afecten a l'entranya agrícola del país, demanant que contra aquestes plagues, i en benefici de tots, no es planyi res, i menys la col·laboració i concurs dels tècnics, oficials o no, que puguin aportar alguna contribució beneficiosa a la solució de tan important problema com és el de la sanitat de l'agricultura pàtria. Als tècnics de les estacions de patologia vegetal cal, principalment, ocupar-se d'aquesta plaga, i a l'Estat preocupar-se de donar facilitats perquè aquells puguin acomplir decorosament llur comesa a províncies. Un eficaç col·laborador podria cercar-se, cree jo, entre els himenòpters braconíds com l'*Opius concolor*, ja aclimatat; paràsit, aquest, de larves depredadores de fruits secs en general. — A. CODINA.

Les acariens parasites des mollusques. Marc ANDRÉ et Edouard LANCY. Journal de Conchyologie, vol. LXXIV, n.º 3 (Paris, le 29 novembre 1930), pp. 199-221. Paris.

Précios article sobre els acariens paràsits de molluscos. Ultra les dades sobre diferents famílies que viuen en molluscos exòtics, hi ha algunes observacions biològiques sobre la fauna del Mediterrani i de l'Atlàntic i una bibliografia per a cada cas, tot molt interessant.

Sobre els Lamel·libranquins marins sobre ostres, s'ha trobat *Pontarachna punctulum* PHIL. a la badia de Nàpols. D'altres, sobre *Ostrea* i *Mytilus*, per bé que els autors no creuen que siguin vertaders paràsits, sinó que quan els molluscos formen banes fixats a la roca, els ofereixen un recés segur i tranquil on es reuneixen en gran nombre puix que reté una quantitat d'aigua en la baixa mar suficient perquè

aquests organismes no quedin en sec. En aquestes condicions s'han trobat una pila d'espècies i en les Ostres d'Arcachon i de Marennes l'*Halacharus rhodostigma* GOSSE, *glyptoderma* TRT., *Fabricii* LOHM, *oculatus* HODGE, *Agave brevipalpus* TRT.

És sobretot en els Lamel·libranquis d'aigua dolça del grup de les Nàïades on s'observen Acariens paràsits. Els *Anodonta* i els *Unio* són paràsitats per formes que constitueixen la família dels Unionicòlids, aquests són Hydracnids que s'arrossegueu en lloc de nadar. Aquesta família té per principal representant el gènere *Unionicola* HALDEMAN = *Atax (pars)* FABRICIUS.

A quasi tota l'Europa i àdhuc a Nord-Amèrica el paràsit que infecta essencialment els *Anodonta*, adés trobant-se en les *Margaritana* adés en els *Unio*, és l'*Atax ypsilophorus* C. G. BONZ. = *Limnocharis anodontae* C. PFEIFFER i s'admet, en conseqüència, que aquest Acarienc és en molts casos el nucli de les perles. Aquest Hydracnid viu en el fons fangós de les aigües més o menys estancades. Per causa dels estadis de desenrotllament de l'Acarienc, els embolcalls o càpsules formats en el mantell o membrana carnos, tenen una forma arrodonida com la dels ous o la de l'animal que quan encongeix les potes, en la muda, esdevé esfèric. Aquests fets un cop coneguts, es comprèn fàcilment el procés de formació de les perles. En tots els casos, quan el quist produït pel mollusc entorn del seu paràsit no seria absorbit després de l'eclosió dels joves *Atax*, hi haurà constitució d'un nucli perler, de manera que per a produir artificialment, enc que naturalment, belles perles rodones, es suficient, que en les *Anodontes* vivint en aigües estancades, s'hi emmenin femelles madures d'*Atax* per tal que hi pinguin els ous en el mantell o perquè hi facin penetrar larves exàpodes que en esdevenir nimfes octòpodes, en els períodes de quietud, formarien quistos de desenrotllament arrodonits, les despulles dels quals, després de l'eclosió, donarien nuclis perlers esfèrics.

Els Gasteròpters pulmonats terrestres (Inoperculats o Operculats) són a Europa infestats per un petit Acarienc que s'allotja en llur cavitat pulmonar, com en els anteriors en les brànquies respiratòries. Els Helicòids *Helix pomatia* L., *aspersa* MÜLL., *Cyclostoma elegans* MÜLL., van ésser els primers observats, després els Limàcids, limac de les coves *Limax variegatus* DRAP. = *flavus* L., *maximus* L., *Hyalina cellaria* MÜLL., *Testacella scutulum* SOW. Aquest és l'*Acarus limacum* de SCHRANCK. al qual més tard van atribuir el nom gènere de *Philodronus* ja preocupat per una aranya. Més tard va establir-se el gènere *Ereynetes* per BERLESE que després en digné *Microereynetetes* i aleshores es prengué l'*A. limacum* com tipus del subgènere *Ricardoella*. Últimament hi hagué confusió entre l'*E. velox* i *E. limacum* creient

que era la mateixa cosa en dos estats larvaris, ço és, primera larva, exàpoda, més blanca, i segona, nimfal, oetòpoda, més groga, però després se n'ha fet una separació específica: la primera, de groc taronja en tots els estadis, viu en els femers, i es fixa en les larves dels insectes que hi nien; la segona és blanca i viu en el llimac o cargol. Aquesta és una espècie cosmopolita i que no ocasiona la més petita molèstia al seu client per tal com s'ha de considerar simplement com a comensal. — A. CODINA.

Sur quelques Collemboles de Pozuelo de Calatrava (Ciudad-Real, Espagne). J. R. DENÍS (Banyuls s. mer). Boletín de la Sociedad Entomológica de España. T. XIII, Junio-Octubre de 1930, n.º 6-8, pp. 82-98 (figs. 1-9, 10-13), Zaragoza.

Els colombolels saltan, i d'un bot es van posant, ací a l'altura dels de les nacions veïnes, degut a no haver mancat material ni estudiosos de dintre i forans que se n'ocupen, mercès, en part, a la diligència dels qui procuren, com ara, en províncies, enaltir les nostres coses. En l'article, ultra una espècie i forma noves, de la Mancha, acompanyades d'extensa bibliografia i clau analítica, l'autor abunda en una llista dels treballs que concerneixen especialment la fauna espanyola amb una sinopsi per a la determinació de les espècies molt pràctica. — A. CODINA.

Cecidia nova seu quae hucusque in Peninsula Ibérica non innotuerant. Prof. Joaquim da SILVA TAVARES. "Brotèria" Sèrie Zoològica, vol. XXVI-1930, fasc. 11 (Publicado a 1 de Octubre) pp. 69-96. Lisboa. L'autor, incansable per tenir al dia l'estudi de les Cecídies que li comuniquen, descriu ara les novetats gallegues, castellanès, basques, aragoneses, valencianes, catalanes i portugueses rebudes entretant. Pel que afecte Catalunya, trobem com himenòptero-cecidíes l'*Andricus Villarrubiae*, n. sp. de Balenyà (Vich-Barcelona) en *Quercus Robur* L., és notable, és una Cinípidocecidia dins d'una Cinípidocecidia de *Cynips coriariae* HAYMH. de la fàsis com una ampolla està ficada en una garrafa per tal que no es malmeti amb el transport. *Callirhytis Villarrubiae* n. sp., Torrellebrera, Balenyà, cecidia en forma de barril, adés isolada adés agrupada en 4-5, sota les fulles de *Quercus Tozae* Bosc, és la quarta espècie europea coneguda. *Cynips polycera* Gir. (Tipus) en *Quercus Robur* L. de les Guàrdies (Seva-Barcelona). En Dipterocecidies hi ha *Lasioptera eryngii* Vallot de la Garrotxa (San Aniol de Finestres-Girona) en *Eryngium* sp. *Perrisia capitigena* Breuni en *Euphorbia Cyparissias* L. de Ribera de Cardós (Pallars-Lleida), *Perrisia lithospermi* H. Low. en *Lithospermum* sp. de la Comarca de Vich.